

Specialfrågelista
för Östersunds-Posten

Källdrickning

För inte så länge sedan var det brukligt att man på trefaldighetsaftonen gick till någon källa för att dricka vatten och samtidigt roa sig med lek, sång och dans.

Avsikten med denna frågelista är att få fram uppgifter om var det funnits dylika källor, vad de kallades, hur källdrickningen gick till samt när denna sed upphörde.

1. Har Du själv besökt någon källa i Din hemort eller har Du hört talas om att någon annan gjort det?
Vilket år skedde detta?
Var det ett tillfälligt besök eller upprepades det varje år?
När på året?
2. Vad hette eller kallades denna källa?
Var låg den?
Finns den ännu kvar?
Var den tidigare eller har den under senare tid blivit utmärkt på något sätt (med kors, sten, namn-, fornminnes-skylt e.dyl.)?
3. Vem hade ansvar för källan?
Rensades den årligen?
Pryddes den med kvistar och löv?
Fanns det dryckeskärl (muggar, näverskopor e.dyl.) för besökarna?
4. Vilka besökte källan?
Både unga och gamla? Sjuka och lytta?
Kom folk långväga ifrån?
5. Hur färdades man till källan?
Till fots, med cykel eller bil? Anordnades bussturer?

6. Beskriv själva källdrickningen!
Skulle man dricka tyst? En eller flera gånger? Skulle man gå runt omkring källan, gå baklänges, buga resp. niga eller något annat liknande?
Brukade man stänka vatten på varandra?
Förekom det att man tvättade sig i vattnet eller tog med sig vatten hem?
7. Varför drack man?
För att få önska något? För att bli frisk?
Bara för ro skull?
Hade man något speciellt uttryck för drickningen?
T.ex. "dricka mærg i benen", "dricka hälsa" e.dyl.?
8. Kastade man något i vattnet? T.ex. pengar, knappar, metallföremål, blommor eller annat?
Vad kallades i så fall detta beteende?
9. Brukade man leka och dansa vid källan? Beskriv i så fall detta!
Hade man matsäck med sig?
Vid vilken tid på dygnet gick man till källan och hur länge stannade man kvar?
10. Ansågs källans vatten ha någon särskild egenskap (t.ex. vara järnhaltigt) eller hade källan ett påfallande utseende (flera armar, nordrinnande vatten etc.)?
Finns det berättelser om hur källan uppstått?
11. Vilken var orsaken till att källdrickningsleden upphörde?
Motarbetades leden av representanter för folkbildning eller religiösa rörelser?
Skämdes man för den gamla leden?
Vilka nya intressen kan ha fått leden att glömmas bort?

AN-76